

Európska
komisia

KĽÚČOVÉ NÁSTROJE NA PODPORU PLÁNU OBNOVY PRE EURÓPU

#EUBudget #EUSolidarity #StrongerTogether

27. mája 2020

Každý program a každé euro mobilizované v rámci nástroja **Next Generation EU** sa použije na riešenie najdôležitejších potrieb obnovy členských štátov EÚ a ich partnerov.

Finančné prostriedky budú smerované tam, kde môžu priniesť najväčší úžitok, pričom doplnia a posilnia prebiehajúce aktivity členských štátov v kľúčových oblastiach.

PRÍJEMCOVIA
PODPORY

**Regióny, podniky
a občania**

Spoločnosti

Zdravotníctvo

Globálni partneri

Súbežná zelená a digitálna transformácia

NÁSTROJE

- Európsky mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
- REACT-EU (politika súdržnosti)
- Posilnené nástroje v oblasti súdržnosti a rozvoja vidieka
- Posilnený Mechanizmus spravodlivej transformácie

- Nástroj na podporu platobnej schopnosti
- Posilnený program InvestEU
- Nástroj pre strategické investície

- Nový program v oblasti zdravia
- Posilnený program Horizont Európa
- Posilnený mechanizmus rescEU

- Záruka pre vonkajšiu činnosť
- Európsky fond pre udržateľný rozvoj

ORGANIZÁTORI
PODPORY

Európska komisia
a členské štáty

Európska investičná
banka a ďalší partneri
z oblasti verejných
financií

Európska komisia

Európska komisia
a medzinárodné
organizácie

Investície sa budú poskytovať prostredníctvom rôznych nástrojov v rámci troch pilierov.

1 Podpora členských štátov v záujme obnovy, nápravy a posilnenia z krízy

EURÓPSKY MECHANIZMUS NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

- Je súčasťou **európskeho semestra**.

Využitie:

Investície a reformy, vrátane investícií do zelenej a digitálnej transformácie.

Mechanizmus:

Granty a úvery v rámci vykonávania národných plánov podpory obnovy a odolnosti vypracovaných v súlade s cieľmi európskeho semestra, a to vrátane tých, ktoré súvisia so zelenou a digitálnou transformáciou a odolnosťou národných hospodárstiev.

Rozpočet:

560 mld. eur, z toho 310 mld. eur na granty a 250 mld. eur na úvery.

Distribučný kľúč:

Dostupné pre všetky **členské štáty**, zameranie na najviac postihnuté krajiny.

POMOC PRI OBNOVE V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI A PRI OBNOVE ÚZEMÍ V EURÓPE (REACT-EU)

- **Dodatočné financovanie** v období 2020 – 2022 pre **súčasnú programy v oblasti súdržnosti**, ako aj pre **Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby**.

Využitie:

Dotácie na zamestnanosť, programy skráteného pracovného času a opatrenia na podporu zamestnanosti mladých ľudí; likvidita a platobná schopnosť malých a stredných podnikov.

Mechanizmus:

Flexibilné granty v rámci politiky súdržnosti pre obce, nemocnice a podniky prostredníctvom riadiacich orgánov členských štátov. Bez požiadavky na národné spolufinancovanie.

Rozpočet:

Dodatočné financovanie politiky súdržnosti vo výške **55 mld. eur** na roky 2020 až 2022.

Distribučný kľúč:

Zameranie na krajiny a regióny najviac postihnuté krízou na základe závažnosti **hospodárskych a sociálnych dôsledkov** krízy vrátane úrovne nezamestnanosti mladých ľudí a relatívnej prosperity členských štátov.

PODPORA SPRAVODLIVEJ TRANSFORMÁCIE

Komisia zároveň navrhuje podporiť prechod ku klimatickej neutralite prostredníctvom finančných prostriedkov z nástroja Next Generation EU. Na tento účel navyšuje finančné prostriedky pre **Fond na spravodlivú transformáciu** na celkovú sumu 40 mld. eur. Tieto finančné prostriedky by mali pomôcť zmierniť sociálno-ekonomické vplyvy prechodu v najviac postihnutých regiónoch.

Komisia takisto navrhuje posilniť rozpočet **Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka** o 15 mld. eur s cieľom podporovať vidiecke oblasti v zavádzaní potrebných štrukturálnych zmien v súlade s európskou zelenou dohodou. Pomôže to dosiahnuť ambiciózne ciele novej stratégie v oblasti biodiverzity a stratégie „z farmy na stôl“.

2 Naštartovanie hospodárstva a pomoc pri opätovnom rozhybaní súkromných investícií

NÁSTROJ NA PODPORU PLATOBNEJ SCHOPNOSTI

- Nový nástroj na podporu vlastného kapitálu **životaschopných spoločností**, ktoré čelia problémom v dôsledku koronakrízy.

Využitie:

Kapitálová podpora pre životaschopné spoločnosti zo všetkých hospodárskych odvetví s cieľom riešiť problémy v oblasti solventnosti spôsobené pandemiou koronavírusu a pomôcť im prostredníctvom ich zelenej a digitálnej transformácie.

Mechanizmus:

Poskytovanie rozpočtovej záruky EÚ skupine EIB s cieľom mobilizovať **súkromný kapitál** (prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, napr. nezávisle spravovaných fondov alebo účelovo vytvorených subjektov).

Rozpočet:

31 mld. eur

Distribučný kľúč:

Na základe dopytu a k dispozícii pre **všetky členské štáty**. Osobitné zameranie na štáty, ktoré obzvlášť zasiahla koronakríza a ktoré sú menej schopné zasahovať prostredníctvom štátnej pomoci, a na najpostihnutejšie odvetvia.

Posilnený program InvestEU (VRÁTANE NÁSTROJA PRE STRATEGICKÉ INVESTÍCIE)

Využitie:

Investície do udržateľnej infraštruktúry, výskumu, inovácie a digitalizácie, MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, oblasti sociálnych investícií a zručností v celej EÚ. Cieľom nového nástroja pre strategické investície bude okrem toho rozvíjať **pevné a odolné nezávislé hodnotové reťazce**, ako sú kritická infraštruktúra, zelené a digitálne technológie a zdravotná starostlivosť, a posilniť autonómiu jednotného trhu Únie.

Mechanizmus:

Poskytovanie rozpočtovej záruky EÚ na financovanie investičných projektov prostredníctvom skupiny EIB a národných podporných bánk.

Rozpočet:

15,3 mld. eur pre InvestEU. Na nový nástroj pre strategické investície sa vyčlení ďalších 15 mld. eur z nástroja Next Generation EU.

Distribučný kľúč:

Na základe dopytu a k dispozícii pre **všetky členské štáty.**

3 Poučenie z krízy a riešenie strategických výziev Európy

PROGRAM V OBLASTI ZDRAVIA

- Nový program, ktorý rešpektuje rozdelenie právomocí medzi Úniou a členskými štátmi v tejto oblasti a ktorého cieľom je pomôcť pripraviť Európu na budúce **ohrozenia zdravia.**

Využitie:

Investície do systémov zdravotnej starostlivosti EÚ so zameraním na:

- zdravotnú bezpečnosť a schopnosť reagovať na krízy;
- dlhodobú prevenciu chorôb a dohľad nad nimi, prístup k zdravotnej starostlivosti, diagnostiku a liečbu, cezhraničnú spoluprácu v oblasti zdravia.

Mechanizmus:

Granty vyplácané Európskou komisiou priamo prijímateľom, verejné obstarávanie centrálné riadené Európskou komisiou.

Rozpočet:

9,4 mld. eur

Distribučný kľúč:

Centrálny riadený program, z ktorého budú mať prospech **všetky členské štáty.**

rescEU/MECHANIZMUS ÚNIE V OBLASTI CIVILNEJ OCHRANY

- **Posilnenie** kapacity Únie na podporu civilnej ochrany pri riešení **núdzových situácií veľkého rozsahu**.

Využitie:

Infraštruktúra pre reakcie na núdzové situácie v oblasti zdravia: skladovacia kapacita, systémy na prepravu liekov, lekárov a pacientov v rámci EÚ alebo na ich prepravu z krajín mimo EÚ.

Mechanizmus:

Granty a verejné obstarávanie riadené Európskou komisiou.

Rozpočet:

Celkovo 3,1 mld. eur.

Distribučný kľúč:

Centrálne riadený program, z ktorého budú mať prospech **všetky členské štáty**.

Komisia navrhuje **posilniť** aj ďalšie programy, aby mohli plne zohrávať svoju úlohu pri zvyšovaní **odolnosti** Únie a riešení výziev vyvolaných pandémiou a jej dôsledkami:

- celkovo 94,4 mld. eur na program **Horizont Európa** s cieľom zvýšiť európsku podporu činností v oblasti výskumu a inovácií súvisiacich so zdravím a klímou;
- celkovo 87 mld. eur na **Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce** prostredníctvom novej záruky pre vonkajšiu činnosť a **Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj**. Tieto financie sa použijú na podporu partnerov (predovšetkým zo západného Balkánu, susedstva a zvyšku Afriky) v ich úsilí zameranom na boj s pandémiou a zotavenie sa z jej dosahov;
- navýšenie rozpočtu **nástroja humanitárnej pomoci** o 5 mld. eur, aby sa zohľadnili rastúce humanitárne potreby v najzraniteľnejších častiach sveta;
- celkovo 8,2 mld. eur na **program Digitálna Európa** s cieľom posilniť kybernetickú obranu Únie a podporiť digitálnu transformáciu;
- investície do aktuálnej a vysokovýkonnej dopravnej infraštruktúry na uľahčenie cezhraničných prepojení, ako je napríklad projekt Rail Baltica, prostredníctvom dodatočných 1,5 mld. eur na **Nástroj na prepájanie Európy**;
- vytvorenie podmienok pre dobre fungujúci jednotný trh, ktorý bude hnacou silou obnovy prostredníctvom zachovania navrhovaných rozpočtov **Programu pre jednotný trh** a pre programy podporujúce spoluprácu v oblasti **daní a ciel** na úrovni 3,7 mld. eur, 239 mil. eur a 843 mil. eur v uvedenom poradí;
- navýšenie rozpočtu programu **Erasmus Plus** o 3,4 mld. eur na 24,6 mld. eur s cieľom investovať do mladých ľudí, ako aj do kultúrneho a kreatívneho priemyslu prostredníctvom zvýšenia rozpočtu programu Kreativná Európa na úroveň 1,5 mld. eur;
- navýšenie rozpočtu **spoločnej poľnohospodárskej politiky** o 4 mld. eur a rozpočtu **Európskeho námorného a rybárskeho fondu** o 500 mil. eur s cieľom posilniť odolnosť agropotravinárskeho sektora a sektora rybného hospodárstva a zaistiť potrebný priestor pre krízové riadenie;

© Robert Schneider
Fotolia - 2018

- celkovo 22 mld. eur na **Fond pre azyl a migráciu a Fond pre integrované riadenie hraníc** s cieľom posilniť spoluprácu v oblasti riadenia vonkajších hraníc, ako aj v oblasti migrácie a azylovej politiky;
- celkovo 2,2 mld. eur na **Fond pre vnútornú bezpečnosť** a celkovo 8 mld. eur na **Európsky obranný fond** s cieľom podporiť európsku strategickú autonómiu a bezpečnosť;
- celkovo 12,9 mld. eur na podporu našich partnerov na západnom Balkáne v rámci **predvstupovej pomoci**.

© Európska únia, 2020

Opätovné použitie tohto dokumentu je povolené za predpokladu, že sa primeraným spôsobom uvedie zdroj a označia sa všetky zmeny (licencia Creative Commons Attribution 4.0 International). Akékoľvek použitie alebo reprodukcia prvkov, ktoré nie sú vo vlastníctve EÚ, podlieha povoleniu priamo od príslušných držiteľov práv.

Pokiaľ sa neuvádza inak, všetky snímky © Európska únia. Ikony © Flaticon – všetky práva vyhradené.

Print ISBN 978-92-76-18247-4

doi:10.2761/035212

KV-01-20-262-SK-C

PDF ISBN 978-92-76-18214-6

doi:10.2761/155017

KV-01-20-262-SK-N